

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XII Міжнародної науково-практичної конференції
«ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЇ: СУЧАСНІ
РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ, присвяченої пам'яті
академіка

ДМИТРА ТХОРЖЕВСЬКОГО»

19 травня 2023 року

IX Міжнародної науково-практичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГРАФІЧНОЇ
ПІДГОТОВКИ: ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА ТА ШЛЯХИ
РОЗВИТКУ», присвяченої пам'яті член-кореспондента НАПН
України

ВІКТОРА СИДОРЕНКО»

20 травня 2023 року

КИЇВ 2023

УДК 377.09(082)

Затверджено рішенням Вченої ради факультету технологій та дизайну Українського державного університету імені Михайла Драгоманова (протокол № 5 від 29 червня 2023 р.)

За загальною редакцією – Дмитра Кільдерова, Валентини Харламенко

Редакційна колегія: **Лілія Кільдерова**, кандидат педагогічних наук, доцент; **Юлія Колісник-Гуменюк**, доктор педагогічних наук, доцент; **Михайло Копельчак**, кандидат педагогічних наук, доцент; **Любомира Криницька**, кандидат педагогічних наук; **Ірина Матійків**, кандидат психологічних наук, доцент; **Ірина Маркусь**, кандидат педагогічних наук; **Валентина Лозовецька**, доктор педагогічних наук, професор; **Тарас Олефіренко**, кандидат педагогічних наук, доцент; **Юрій Павлов**, доктор педагогічних наук, професор; **Лідія Сліпчишин**, доктор педагогічних наук, доцент; **Тетяна Чернова**, кандидат педагогічних наук; **Світлана Шереметьєва**, кандидат педагогічних наук, доцент; **Тетяна Якимович**, кандидат педагогічних наук, доцент

Технічний редактор: **Олена Козієнко**, завідувач лабораторією

Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції пам'яті академіка Дмитра Тхоржевського «Трудове навчання та технології: сучасні реалії та перспективи розвитку» (19 травня 2023 року). IX Міжнародної наукової-практичної конференції «Актуальні питання графічної підготовки: теорія, практика та шляхи розвитку», присвяченої пам'яті член-кореспондента НАПН України Віктора Сидоренка (20 травня 2023 року) / за заг. ред. Д. Кільдерова, В. Харламенко. Київ, 2023. 295 с.

До збірника увійшли тези доповідей XII Міжнародної науково-практичної конференції пам'яті академіка Дмитра Тхоржевського «Трудове навчання та технології: сучасні реалії та перспективи розвитку» (19 травня 2023 року). IX Міжнародної наукової-практичної конференції «Актуальні питання графічної підготовки: теорія, практика та шляхи розвитку», присвяченої пам'яті член-кореспондента НАПН України Віктора Сидоренка (20 травня 2023 року).

Розраховано на здобувачів освіти, педагогічних працівників закладів загальної середньої, професійно-технічної, вищої, післядипломної освіти, співробітників наукових установ та закладів.

©Факультет технологій та дизайну, 2023

©УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023

©Автори тез, 2023

Список використаних джерел

1. Гетта В. Г., Шульга О. М. Можливості інформаційних технологій в розвитку творчих здібностей учнів в процесі трудового навчання. Педагогічний альманах : збірник наукових праць. К., 2008. Випуск 3.С. 99–104.

2. Іваськів І. С. Активізація навчально-пізнавальної діяльності учнів на основі систем штучного інтелекту при навчанні інформатики в старшій школі. Дис. канд. пед. наук. К., 2000. 224 с.

3. Жалдак М. І. Гуманітарний потенціал інформатизації навчального процесу. Проблеми інформатизації освіти : зб. наук. праць. К. : УДПУ, 2014.

Харламенко Валентина Борисівна

кандидат педагогічних наук,
завідувачка кафедри технологічної

освіти УДУ імені Михайла

Драгоманова

(м. Київ, Україна)

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДИК ТА КВЕСТ-ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ

Розвиток освітніх технологій ставить перед вищою освітою нагальні виклики, що є в основі перегляду змісту, форм, методів навчання з метою активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти, підвищення мотивації, інтересу. Одними з основних інновацій у галузі освіти є інтерактивні технології навчання.

Використання проектного навчання (PBL) стає все більш популярним у сфері освіти, в тому числі в педагогічних технологіях. PBL – це навчальний підхід, який залучає студентів до процесу навчання через виконання проекту, чи рішення проблемного завдання. Мета PBL полягає в тому, щоб надати

майбутнім фахівцям досвід реального світу, який сприяє розвитку базових і предметних компетенцій.

Проекти PBL можуть бути як індивідуальні, так і групові та можуть бути завершені протягом короткого або тривалого періоду часу. Використовуючи PBL у викладацькій технології, важливо зосередитися на тому, щоб надати студентам справжні проблемні ситуації та сценарії, з якими вони можуть зіткнутися в реальній дійсності.

Які ж переваги використання PBL у технології навчання?: збільшення кількості вмотивованих студентів (PBL – це підхід, орієнтований на студента, що дозволяє взяти на себе відповідальність за своє навчання, роблячи його більш привабливим і значущим); підвищення рівня розвитку критичного мислення, аналітичних навичок, навичок співпраці та спілкування; збереження та перенесення своїх знань, умінь, навичок (компетентностей) у інші, нові ситуації.

На сьогоднішній день проблему створення та використання квестів у освітньому процесі активно вивчають зарубіжні та вітчизняні науковці: Б. Додж, Т. Марч, М. Андрєєва, Я. Биховський, О. Гапєєва, М. Гриневич, Л. Іванова, Н. Кононець, Г. Шаматонова та ін. [2].

Для успішного застосування PBL у технології навчання, важливо надавати студентам чіткі цілі та очікування, відповідне керівництво та підтримку. Загалом, використання PBL у викладацьких технологіях може бути дуже ефективним способом залучення студентів до процесу навчання та підготовки їх до успіху в реальному світі [1].

Квест-технологія – об'єднує ідеї проєктного методу, проблемного та ігрового навчання, взаємодії в команді й використання ІКТ. Реалізація квест-технології містить такі основні елементи: вступ (терміни проведення роботи та надання вихідної ситуації, або завдання); завдання (папка з посиланням, яка включає посилання на ресурси, у яких міститься необхідний матеріал (електронні адреси, тематичні форуми, книги або методичні посібники з

бібліотечних фондів); план квесту (поетапний опис процесу виконання завдання з поясненням принципів обробки інформації, додатковими супровідними питаннями, причинно-наслідковими схемами, таблицями, діаграмами, графіками); висновки, які мають містити приклад оформлення результатів, виконання завдання або їх презентації, шляхи подальшої самостійної роботи із зазначеної теми й галузі практичного застосування отриманих результатів і навичок.

На відміну від ігор взагалі, педагогічна квест-технологія має істотну ознаку – чітко поставлену мету навчання й відповідні їй педагогічні результати, які можуть бути обґрунтовані, виділені в явному вигляді й характеризуються навчально-пізнавальною спрямованістю. Ігрова форма занять створюється на заняттях за допомогою ігрових прийомів і ситуацій, що виступають як засіб спонукання, стимулювання до навчальної діяльності [3].

Існує безліч педагогічних технологій навчання, які надають можливість здобувачам освіти працювати самостійно, з урахуванням великої кількості інформації, обробка та передача якої потребує інтеграції цих педагогічних технологій із використанням Інтернету. Оскільки в вищій школі особливе місце займає дослідницька робота, а отже, й інтеграція методу проєктів з використанням Інтернету та рольових ігор є доречною.

У сучасній освіті України інноваційні технології активно проникають в освітній процес. Вони мають усі ознаки соціально-технічної інновації й вимагають від учасників освітнього процесу зусиль адаптивного характеру. Використання квест-технології є одним з прикладів такої інновації, що забезпечує вмотивованість, інтерес до процесу навчання й сприяє формуванню й розвитку необхідних професійних компетенцій у майбутніх педагогів.

Список використаних джерел

1. Бондаренко С. Теоретичні основи розробки освітніх програм професійно-технічної освіти. // Вісник Харківського національного університету будівництва і архітектури, 1(37). С. 115-120.

2. Сокол І. М. Квест: метод чи технологія? // Комп'ютер у школі та сім'ї. 2014. № 2. С. 28-31.

3. Шапран О. І. Основні тенденції розвитку інноваційних освітніх процесів у практиці сучасної вищої школи // Наукові записки. К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2005. Випуск LVIII (58). С. 186–197.

Людмила Хоменко

кандидат педагогічних наук, доцент,
ДПУ імені Павла Тичини
(м. Умань, Україна)

УМОВИ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ В ПРОЦЕСІ КОНСТРУЮВАННЯ ШВЕЙНИХ ВИРОБІВ

Конструкторська діяльність учнів у процесі проектування та конструювання одягу представляє собою великі резерви для розвитку творчих здібностей учнів усіх вікових груп. Велику увагу тут слід звертати на особистісний компонент, який припускає реалізацію спрямувань учнів, задовольняючих їх інтереси та потреби, з достатньою долею самостійності, тобто творчості.

Навчання є рушійною силою розвитку творчих здібностей і в той же час опирається на нього. Навчання може значно розширити можливості пізнавальної діяльності учнів, забезпечити швидкий перехід від нижчих ступенів творчості до вищих.

Таким чином, необхідно розглядати можливості формування та розвитку творчих здібностей особистості в умовах навчально-виховного процесу освітнього закладу, при цьому доводиться вирішувати комплекс різноманітних завдань: пізнавальних (розширення та поглиблення знань, понять, уявлень), виховних (формування споживчо-мотиваційної сфери), розвиваючих (розвиток